

Sbírka zák republiky Československé

Částka 37.

Vydána dne 22. prosince 1952.

Cena Kčs 14.—.

O B S A H:

(73.—83.) **73.** Zákon o dani z obratu. — **74.** Zákon o dani z výkonů. — **75.** Zákon o důchodové dani družstev a jiných organizací. — **76.** Zákon o dani ze mzdy. — **77.** Zákon o zemědělské dani. — **78.** Zákon o dani z příjmů obyvatelstva. — **79.** Zákon o živnostenské dani. — **80.** Zákon o domovní dani. — **81.** Zákon o dani z představení. — **82.** Zákon o místních poplatcích. — **83.** Zákon o rozpočtech národních výborů.

73.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o dani z obratu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Aby se pravidelně a včas odčerpávala do státního rozpočtu část akumulace vytvořené podniky socialistického sektoru, zavádí se daň z obratu (dále jen „daň“).

§ 2.

K do daň odvádí.

Daň odvádějí tyto podniky, organizace a zařízení socialistického sektoru (dále jen „podniky“):

1. obytné organizace výrobních odvětví;
2. výrobní podniky, prodávají-li zboží bez prostřednictví obytných organizací;
3. podniky vykupující zemědělské výrobky;
4. obchodní a jiné podniky s výjimkou podniků určených nebo zřízených pro provozování zahraničního obchodu.

§ 3.

Co podléhá dani.

(1) Dani podléhá obrat z prodeje zboží vlastní výroby nebo vlastního nákupu (dále

jen „zboží“); obrat téhož zboží se zdaňuje toliko jednou.

(2) Dodává-li podnik zboží do vlastních maloobchodních prodejen, považuje se za prodej zboží jeho převod do těchto prodejen.

(3) Dani podléhá vnitropodnikové použití zboží, stanoví-li tak ministr financí a určí-li zboží, na něž se jeho opatření vztahuje.

(4) Dani nepodléhá obrat z prodeje zboží mezi podniky téže hlavní správy, pokud ministr financí nestanoví jinak a neurčí zboží, na něž se jeho opatření vztahuje.

§ 4.

Zdanitelný obrat.

(1) Zdanitelným obratem je prodejní cena zboží.

(2) Zdanitelnost obratu vzniká vyhotovením faktury a nebyla-li faktura vyhotovena, vyhotovením jiného dokladu o prodeji, po případě o vnitropodnikovém použití zboží.

§ 5.

Osvobození.

(1) Jednotná zemědělská družstva se u zboží jimi prodávaného osvobozují od daně.

(2) Vláda může stanovit další osvobození od daně.

§ 6.

Stanovení daně.

U zboží se státní maloobchodní cenou stanoví daň vláda, u ostatního zboží ministr financí, po případě krajské národní výbory jím zmocněné.

§ 7.

Odvod a splatnost daně.

Podnik je povinen si sám daň vypočíst. Ministerstvo financí stanoví, za jaká období a v kterých lhůtách se daň odvádí.

§ 8.

Daňové hlášení a opravné prostředky.

(1) Podnik je povinen předložit příslušnému okresnímu národnímu výboru do patnáctého dne každého kalendářního měsíce za bezprostředně předcházející měsíc daňové hlášení podle vzoru vydaného ministerstvem financí. Podnik je povinen podat na vyzvání okresního národního výboru vysvětlení, opravu nebo doplnění hlášení.

(2) Okresní národní výbor přezkouší hlášení a odchyluje-li se daň jím vypočtená od daně podle hlášení, zpraví o rozdílu podnik. Podnik může podat u příslušného okresního národního výboru odvolání do patnácti dnů ode dne, kdy byl o rozdílu na daň zpraven. Odvolání nemá odkladného účinku a rozhoduje o něm okresní národní výbor, vyhoví-li mu plně; jinak o něm rozhoduje s konečnou platností krajský národní výbor, který může daň zvýšit.

(3) Zjistí-li podnik dodatečně, že daňové hlášení, které předložil okresnímu národnímu výboru, je nesprávné nebo neúplné, je povinen neprodleně to okresnímu národnímu výboru oznámit a zároveň uvést, v čem záleží nesprávnost nebo neúplnost. Jde-li o opravu daňového hlášení, která má mít za následek snížení daně, může podnik opravit hlášení nejpozději do šesti měsíců po uplynutí kalendářního měsíce, jehož se daňové hlášení týká.

(4) Podnik podá po uplynutí kalendářního roku vyúčtování podle vzoru vydaného ministerstvem financí, v němž uvede daňovou povinnost a platby na daň. Okresní národní výbor přezkouší vyúčtování a v případě, že zjistí neshody, oznámí podniku do třiceti dnů ode dne podání vyúčtování rozdíly mezi vyúčtováním podniku a vyúčtováním národního výboru.

§ 9.

Registrace a oznamovací povinnost.

(1) Podniky podléhají registraci u okresních národních výborů, v jejichž obvodech mají provozovny. Okresní národní výbor vede pro účely daně katastr podniků, v němž vyznačuje daňové důležité skutečnosti a souvislosti.

(2) Podnik písemně oznámí okresnímu národnímu výboru zahájení podnikové činnosti, a to do patnácti dnů od jejího zahájení. Rovněž oznámí do patnácti dnů změny, ukončení, zastavení nebo přesídlení. Má-li více poboček, provozoven nebo jiných technických jednotek, učiní oznámení okresnímu národnímu výboru pro každou z nich zvlášť.

§ 10.

Použití účetní evidence.

Účetní knihy, účetní doklady a jiné písemnosti účetní evidence slouží i účelům daňovým.

§ 11.

Oprava zdanitelného obrátu.

Ze zdanitelného obrátu se vyloučí částka odpovídající prodejní ceně zboží vráceného odběratelem, pokud dodavatel neobdržel úplatu za toto zboží nebo úplatu za ně přijatou vrátil odběrateli.

§ 12.

Příslušnost.

(1) Správu daně vykonávají okresní národní výbory a ve vyšší stolici krajské národní výbory.

(2) Místní příslušnost se řídí místem, v němž je sídlo podniku.

(3) Ministr financí může upravit příslušnost v jednotlivých případech jinak.

§ 13.

Kontrola daně. Součinnost.

(1) Podniky podléhají kontrole okresních a krajských národních výborů, jejímž účelem je přímo v podniku prověřovat podle skutečností rozhodných pro daň včasnost, správnost a úplnost odvodu daně a daňových hlášení.

(2) Úřady a orgány státní správy, podniky, organizace, instituce, jakož i obyvatelé jsou povinni podávat správné, pravdivé a včas všechny údaje a zprávy, které od nich budou požadovat pro účely daně okresní a krajské národní výbory nebo ministerstvo financí.

§ 14.

Zvýšení daně.

(1) Nebyla-li splatná daň včas odvedena (§ 7), zaplatí podnik za každý den prodlení penále ve výši 0,05% dlužné částky.

(2) Nebylo-li daňové hlášení podáno včas (§ 8), může být daň zvýšena až o 1%.

§ 15.

V y m á h á n í d a n ě.

Nezaplatí-li podnik daň ve lhůtě, zašle okresní národní výbor hlášení o daňovém nedoplatku peněžnímu ústavu, u něhož má podnik obrátový účet a zároveň zpraví o tom podnik. Jakmile peněžní ústav obdrží oznámení o daňovém nedoplatku, provádí výplaty z obrátového účtu podniku pouze na úhradu platů, které v pořadí podle předpisů o platebním a zúčtovacím styku předcházejí odvodům do státního rozpočtu; další výplaty provádí na úhradu daňového nedoplatku (včetně daňového zvýšení podle § 14) až do jeho úplného zaplacení.

§ 16.

P r o m l č e n í.

(1) Daň nelze požadovat, jestliže uplynuly tři roky od konce kalendářního roku, v němž vznikla zdanitelnost obrátu.

(2) Je-li proveden úkon k zjištění nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od uplynutí kalendářního roku, v němž byl podnik o tomto úkonu zpraven.

§ 17.

Z v l á š t n í z p ů s o b y v y b í r á n í
d a n ě.

(1) Při dovozu zboží z ciziny bez prostřednictví podniku určeného nebo zřízeného pro provozování zahraničního obchodu se daň vybere jako součást celní pohledávky; vztahují se na ni předpisy o cle.

(2) U zboží podléhajícího puncovní povinnosti se daň vybírá při puncování, pokud ministr financí nestanoví jinak a neurčí zboží, na něž se jeho opatření vztahuje; na daň vybíranou při puncování se vztahují předpisy o puncování.

§ 18.

N e j v y š š í v e d e n í a d o z o r.

Nejvyšší vedení, dozor a vydávání směrníc zásadního rázu přísluší ministerstvu financí.

§ 19.

Z m o c n ě n í.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby podle potřeb státního národohospodářského plánu vyhláškou v Úředním listě nebo jiným vhodným způsobem

- a) vydával předpisy k provádění zákona,
- b) upravil jinak zdanění v případech, kde toho vyžaduje úspěšné plnění státního národohospodářského plánu nebo jiné důležité zájmy nebo hospodárnější způsob provádění tohoto zákona.

(2) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně.

§ 20.

Z á v ě r e č n á u s t a n o v e n í.

Zákon č. 283/1948 Sb., o všeobecné dani, ve znění zákona č. 263/1949 Sb. se zrušuje.

§ 21.

Ú č i n n o s t z á k o n a.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

74.

Z á k o n

ze dne 11. prosince 1952

o d a n i z v ý k o ň ů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Aby se pravidelně a včas odčerpávala do státního rozpočtu část akumulace vytvářené podniky socialistického sektoru prováděním prací a poskytováním služeb, zavádí se daň z výkonů (dále jen „daň“).

§ 2.

K d o o d v á d í d a ň.

Daň odvádějí podniky, organizace a zařízení socialistického sektoru (dále jen „podniky“) s výjimkou podniků určených nebo zřízených pro provozování zahraničního obchodu.

§ 3.

Co podléhá dani.

Dani podléhá obrat z těchto prací a služeb (dále jen „výkony“) prováděných podnikem pro jiného:

1. zhotovování výrobků z materiálu dodaného tím, kdo zhotovení výrobku objednal,
2. oprav a správek věcí,
3. silniční dopravy,
4. jiných výkonů (též poslužných) s výjimkou výkonů průmyslových a s výjimkou výkonů v zemědělské výrobě.

§ 4.

Zdanitelný obrat.

(1) Zdanitelným obratem je cena výkonu včetně ceny drobného materiálu opatřeného použitým podnikem, který výkon provádí.

(2) Zdanitelnost obratu vzniká vyhotovením faktury a nebyla-li faktura vyhotovena, vyhotovením jiného dokladu o výkonu.

§ 5.

Osvobození.

(1) Jednotná zemědělská družstva se u výkonů jimi prováděných od daně osvobozují.

(2) Vláda může stanovit další osvobození od daně.

§ 6.

Jak se stanoví daň.

Sazba daně se určuje od 1% do 20% z ceny výkonu a stanoví ji vláda.

§ 7.

Podpůrná platnost zákona o dani z obratu.

Ustanovení §§ 7 až 10 a §§ 12 až 16 zákona o dani z obratu platí obdobně pro daň podle tohoto zákona.

§ 8.

Nejvyšší vedení a dozor.

Nejvyšší vedení, dozor a vydávání směrnice zásadního rázu přísluší ministerstvu financí.

§ 9.

Zmocnění.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby podle potřeb státního národohospodářského plánu vyhláškou v Úředním listě nebo jiným vhodným způsobem

- a) vydával předpisy k provádění zákona.
- b) upravil jinak zdanění v případech, kde toho vyžaduje úspěšné plnění státního národohospodářského plánu nebo jiné důležité zájmy nebo hospodárnější způsob provádění tohoto zákona.

(2) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně.

§ 10.

Účinnost zákona.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

75.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o důchodové dani družstev a jiných organizací.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Daňová povinnost.

§ 1.

Kdo platí daň.

(1) Důchodové dani družstev a jiných organizací podléhají:

- a) družstva s výjimkou jednotných zemědělských družstev;
- b) podniky dobrovolných a jiných organizací;
- c) akciové společnosti a ostatní sdružení osob.

(2) Osoby a podniky uvedené v odstavci 1 nepodléhají dani, pokud odvádějí zisk do státního rozpočtu.

§ 2.

Z čeho se platí daň.

Družstva a osoby uvedené v § 1 odst. 1 písm. c) platí daň ze zisku z veškeré své činnosti a z hospodaření veškerým svým majetkem, podniky dobrovolných a jiných organizací platí daň ze zisku z hospodářské činnosti.

§ 3.

Z daňovací období.

Daň se vyměřuje za každý kalendářní rok po jeho uplynutí.

§ 4.

Základ daně.

(1) Základem daně je bilanční zisk, dosažený za zdaňovací období a upravený podle odstavce 2.

(2) Bilanční zisk se zvýší o částky, které jej zkrátily a které nepatří k nákladům vynaloženým na jeho dosažení, a sníží se o částky, které jej zvýšily a které nejsou výsledkem daní podrobené činnosti. Způsob, jak se zjistí tento daní podrobený zisk, stanoví ministr financí.

(3) Je-li u soukromě hospodařících poplatníků daní podrobený zisk nižší než 30% nákladu na hrubé mzdy, je základem daně 30% nákladu na hrubé mzdy.

§ 5.

Sazba daně.

Daň činí:

a) u družstev:

při dani podrobeném zisku do 250.000 Kčs	40%,
při dani podrobeném zisku nad 250.000 do 400.000 Kčs	50% a
při dani podrobeném zisku nad 400.000 Kčs	60%

daní podrobeného zisku;

b) u podniků dobrovolných a jiných organizací:

z prvních 400.000 Kčs dani podrobeného zisku	10% a
ze zbytku dani podrobeného zisku	20%;

c) u ostatních poplatníků:

z prvních 400.000 Kčs základu daně	75% a
ze zbytku základu daně	90%.

Vyměření a placení daně.

§ 6.

Přiznání.

(1) Poplatník je povinen podat do 31. března po uplynutí zdaňovacího období přiznání o všech okolnostech rozhodných pro vyměření daně za uplynulý kalendářní rok.

(2) Nepodá-li poplatník přiznání včas, může mu být daň zvýšena až o 10%.

§ 7.

Vyměření a kontrola daně.

(1) O vyměření daně zpraví okresní národní výbor poplatníka platebním výměrem.

(2) Poplatníci podléhají kontrole okresních a krajských národních výborů, které přímo v podniku prověřují podle skutečností rozhodných pro daň včasnost, správnost a úplnost odvodu daně a daňových přiznání.

§ 8.

Odvolání.

(1) Do vyměření daně lze se písemně odvolat u okresního národního výboru, který

platební výměr vydal, do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(2) O odvolání rozhoduje s konečnou platností krajský národní výbor. Nejde-li o právní otázku a vyhoví-li se plně odvolání, rozhoduje o něm s konečnou platností okresní národní výbor, nepřesahuje-li základ daně 250.000 Kčs.

§ 9.

Placení daně.

(1) Poplatník je povinen si daň sám vypočítat a zaplatit ji okresnímu národnímu výboru do 31. března po uplynutí kalendářního roku. Je-li vyměřená daň vyšší, je rozdíl splatný do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(2) Poplatník je povinen platit pravidelně čtvrtletní zálohy na daň za běžný kalendářní rok, a to ve výši jedné čtvrtiny poslední roční daňové povinnosti. Zálohy na daň jsou splatné vždy koncem kalendářního čtvrtletí, za které se daň odvádí.

(3) Nebyla-li daň podle odstavců 1 a 2 včas zaplacená, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0.1% dlužné částky.

§ 10.

P r o m l č e n í.

(1) Daň nelze vyměřit a vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník povinen podat přiznání k dani.

(2) Je-li proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, ve kterém byl poplatník o tomto úkonu zpraven.

§ 11.

Z m o c n ě n í.

(1) Vláda může od daně zcela nebo částečně osvobodit určité poplatníky nebo skupiny poplatníků.

(2) Ministerstvo financí:

- a) může upravit zálohové odvádění daně způsobem odchýlným od ustanovení § 9 odst. 2;
- b) může učinit opatření, kterým se zamezuje nesrovnalosti a tvrdosti, jež by mohly vzniknout z provádění tohoto zákona;
- c) se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně;
- d) vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

Závěrečná ustanovení.

§ 12.

Daň podle tohoto zákona se vyměří po prvé za kalendářní rok 1952.

§ 13.

Veškeré právní předpisy, které jsou v rozporu s ustanoveními tohoto zákona, se zrušují.

§ 14.

Ú č i n n o s t a p r o v e d e n í.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

76.

Z á k o n

ze dne 11. prosince 1952

o d a n i z e m z d y.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Za účelem rovnoměrného zdanění dělníků a úředníků, v souladu s jejich výdělkem, a v zájmu dalšího zvýšení produktivity práce a zjednodušení vybírání daně a pojistného národního pojištění zavádí se daň ze mzdy, v níž jsou zahrnuty i příspěvky dělníků a úředníků na pojistné národního pojištění.

Daňová povinnost.

§ 2.

(1) Poplatníky daně ze mzdy jsou:

- a) osoby, které pobírají mzdu za práci vykonávanou v tuzemsku, bez ohledu na bydliště;
- b) zaměstnanci československých zastupitelských úřadů a jiní státní zaměstnanci činní v cizině, pokud jsou československými státními příslušníky;
- c) osoby pobírající důchody (§ 3 odst. 3) plynoucí z tuzemska.

(2) Dani ze mzdy nepodléhají diplomatičtí zástupci pověřeni u vlády republiky Československé, konsulové z povolání a jiné osoby požívající práva exterritoriality, nejsou-li československými státními příslušníky a pokud trvá vzájemnost.

§ 3.

(1) Dani podléhá mzda za práci a důchody.

(2) Mzdou za práci podle odstavce 1 jsou:

- a) veškeré příjmy plynoucí poplatníkovi z pracovního poměru nebo v souvislosti s ním, tedy veškeré opakující se i jednorázové příjmy bez rozdílu, jsou-li vypláceny v penězích nebo naturáliích, zejména všechny druhy mezd a platů, mzda za práci přes čas, všechny druhy premii, výkonnostní příplatky, náhrada za nevybranou dovolenou a pod.;
- b) funkční požitky;
- c) příjmy plynoucí ze zaměstnání vykonávaných v poměru podobném poměru pracovnímu.

(3) Důchodem podle odstavce 1 jsou dávky národního důchodového pojištění a obdobná plnění, poskytovaná vzhledem k dřívějšímu pracovnímu poměru zaměstnancům a jejich pozůstalým na podkladě zákonných předpisů, smluv, stanov, služebních řádů a pod.

(4) Příjmy uvedené v odstavcích 2 a 3 se dále nazývají „mzda“. Úřady, podniky, jiné organizace a osoby, které vyplácejí mzdu, se dále nazývají „plátcí“.

(5) Náhrady služebních výdajů nejsou mzdou.

§ 4.

O s v o b o z e n í,

Od daně ze mzdy jsou osvobozeny:

- a) odměny poskytované v rámci platných předpisů zaměstnancům za vynálezy a zlepšovací náměty až do částky 100.000 Kčs za každý vynález nebo zlepšovací námět a věcné a peněžité dary a odměny poskytované zaměstnavatelem v souvislosti s pracovním poměrem, pokud se řídí platnými předpisy, až do úhrnné výše 10.000

Kčs ročně. Dani podléhá jen ta část, o kterou zmíněné odměny a dary tyto částky přesahují;

- b) částka 2.500 Kčs měsíčně z důchodů (§ 3 odst. 3), které nepřesahují 5.000 Kčs měsíčně. Dani podléhá jen ta část, o kterou důchod přesahuje částku 2.500 Kčs. Pobírá-li poplatník současně více důchodů, platí toto osvobození pouze pro jeden důchod;
- c) dávky národního nemocenského pojištění, jednorázové dávky národního důchodového pojištění a zvýšení důchodu pro bezmocnost, jakož i jiná obdobná plnění;
- d) příspěvek na děti a příspěvek k němu, rodný příspěvek, výchovné a obdobná plnění poskytovaná na nezaopatřené děti.

§ 5.

Z á k l a d d a n ě.

Daň se vypočte v každém mzdovém období ze mzdy vyplacené v tomto období (základ daně).

§ 6.

D a ň o v á s a z b a.

Daň se vypočte z měsíční mzdy podle této tabulky:

ze základu		činí daň:		
přes Kčs	až včetně do Kčs			
	1.500		5%	
1.500	2.000		8%	
2.000	3.000	160 Kčs	a 10%	ze základu přesahujícího 2.000 Kčs,
3.000	4.000	260	„ a 11%	3.000
4.000	5.000	370	„ a 12%	4.000
5.000	6.000	490	„ a 13%	5.000
6.000	7.000	620	„ a 14%	6.000
7.000	8.000	760	„ a 15%	7.000
8.000	9.000	910	„ a 16%	8.000
9.000	10.000	1.070	„ a 17%	9.000
10.000	12.000	1.240	„ a 18%	10.000
12.000	a výše	1.600	„ a 20%	12.000

Pro výpočet daně se mzda zaokrouhluje na 100 Kčs nahoru.

Zvýšení a snížení daně.

§ 7.

(1) Daň podle § 6 se zvyšuje poplatníkům, kteří

- a) nevyživují žádnou osobu, o 40% daně,
b) vyživují jednu osobu, o 20% daně.

(2) Zvýšení o 40% se vybírá, přesahuje-li daňový základ 2.000 Kčs měsíčně, a zvýšení o 20%, přesahuje-li daňový základ 2.500 Kčs měsíčně.

§ 8.

(1) Daň podle § 6 se s výhradou ustanovení § 10 snižuje o 15% poplatníkům, kteří vyživují 3 osoby, o 30% poplatníkům, kteří vyživují 4 osoby, a o 45% poplatníkům, kteří vyživují 5 nebo více osob.

(2) Vdovci (vdovy), rozvedení a osoby trvale nežijící s manželem (manželkou) ve společné domácnosti, posuzují se, vyživují-li alespoň 1 dítě, tak, jako by měli o jednu vyživovo-

vanou osobu navíc. Totéž platí pro svobodné poplatníky, kteří vyživují alespoň jedno dítě.

(3) Manželka (družka), která pobírá mzdu a žije s manželem (druhem) ve společné domácnosti, se posuzuje tak, jako by vyživovala jednu osobu.

(4) Pobírají-li mzdu oba manželé (druh a družka), kteří žijí ve společné domácnosti, povolí na jejich žádost okresní národní výbor příslušný podle jejich bydliště, aby k vyživovaným osobám bylo přihlédnuto u manželky (družky) místo u manžela (druha); v tomto případě se manžel (druh) posuzuje, jako by vyživoval jednu osobu.

(5) Pobírá-li poplatník mzdu od dvou nebo více plátců, přihlíží k osobám jim vyživovaným pouze jeden plátec; ostatní plátcí srážejí **daň** tak, jako by poplatník nevyživoval žádnou osobu.

(6) Pro zvýšení a snížení daně je rozhodný stav na počátku mzdového období. Narodí-li se však poplatník během mzdového období dítě, přihlédne se k němu již ve mzdovém období, v němž se narodilo.

§ 9.

(1) Pro výpočet daně ze mzdy se invalidé a jiné osoby tělesně nebo duševně vadné (na př. nevidomé, zmrzačené a pod.), po případě poplatníci, kteří vyživují osoby tělesně nebo duševně vadné, posuzují při stupni invalidity

a) od 30% až do 50% včetně, jako by vyživovali o jednu osobu navíc,

b) přes 50%, jako by vyživovali o dvě osoby navíc.

Při tom se předpokládá, že stupeň invalidity u osob požívajících invalidní důchody z národního pojištění přesahuje 50%.

(2) Vdovy po padlých příslušnících zahraničního odboje nebo po obětech bojových událostí, politické nebo národní persequce se posuzují tak, jako by vyživovaly o jednu osobu navíc.

(3) Daň se podle předchozích odstavců sniží jen poplatníkům, jejichž daňový základ nepřesahuje částku 12.000 Kčs měsíčně, a to nejdříve ve mzdovém období následujícím po předložení potvrzení okresního národního výboru.

(4) Ustanovení § 8 odst. 5 platí obdobně.

§ 10.

Po snížení daně podle §§ 8 a 9 nesmí u poplatníka se mzdou přesahující 2.000 Kčs měsíčně daň činit méně než 8% daňového základu.

§ 11.

(1) Daň ze mzdy se nesráží, nepřesahuje-li daňový základ 1.000 Kčs měsíčně.

(2) Pobírají-li poplatník mzdu současně od dvou nebo více plátců, smí k ustanovení odstavce 1 přihlížet pouze jeden plátec; ostatní plátcí srazí daň i tehdy, nepřesahuje-li jimi vyplácená mzda 1.000 Kčs měsíčně, a to nejméně ve výši 10% daňového základu.

Způsob vybírání daně.

§ 12.

(1) Plátcí vypočtou daň, srazí ji a odvedou státní pokladně.

(2) Daň se srazí při výplatě nebo připsání mzdy poplatníku k dobru, bez ohledu na to, za kterou dobu se mzda vyplácí.

§ 13.

(1) Z jednorázové mzdy, t. j. ze mzdy, která je vyplácena nepravidelně vedle běžné mzdy, vypočte plátec daňovou srážku takto: Zjistí, jaká mzda bude poplatníkovi pravděpodobně za celý rok vyplacena bez započtení právě vyplácené jednorázové mzdy, a vypočte z ní celoroční daň. K zjištěné celoroční mzdě připočte právě vyplácenou jednorázovou mzdu a vypočte z úhrnu celoroční daň. Rozdíl mezi oběma celoročními daňovými částkami srazí plátec při výplatě jednorázové mzdy.

(2) Vyplácí-li se mzda za delší dobu než za obvyklé mzdové období, vypočte a srazí se daň tak, jako by mzda byla vyplacena v příslušných pravidelných mzdových obdobích. Z částek mzdy připadajících na dřívější kalendářní léta se však daň vypočte a srazí podle ustanovení odstavce 1.

(3) Plátec je povinen na žádost poplatníka vypočítat při poslední výplatě mzdy v roce, kolik by činila úhrnná srážka daně, kdyby se mzda během roku vyplácená stejnoměrně rozvrhla na jednotlivá mzdová období. Částku, o kterou daň skutečně sražená převyšuje takto vypočtenou daň, vrátí plátec poplatníkovi, činí-li aspoň 20 Kčs.

§ 14.

(1) Srážkou vykonanou řádně podle předchozích ustanovení je daňové povinnosti učiněno zadost.

(2) Nebyla-li srážka daně ze mzdy provedena buď vůbec nebo nebyla-li provedena řádně, předepíše okresní národní výbor plátcí příslušnou částku k přímému placení.

(3) Poplatníkům pobírajícím mzdu plynoucí z ciziny předepíše se daň na podkladě přiznání,

kteřá jsou povinni podat do konce února po uplynutí každého kalendářního roku okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu bydlí. Nepoda-li poplatník přiznání včas, může mu být daň zvýšena, nejvýše však o 10%.

(4) Daň předepsaná podle odstavce 3 je splatná do 15 dnů po doručení platebního výměru. Nebyla-li daň zaplacená včas, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0.05% dlužné částky.

Odovědnost plátců.

§ 15.

(1) Částky, které byl plátce povinen srazit, odvede nejpozději do tří dnů ode dne, kdy byla nebo měla být provedena srážka daně, okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu je plátceva pokladna, pokud ministerstvo financí nestanoví lhůtu kratší.

(2) Neodvedl-li plátce sraženou daň ze mzdy, bude na něm vymáhána jako jeho dluh.

(3) Plátce je povinen zaplatit daň předepsanou mu podle § 14 odst. 2 do tří dnů po doručení platebního výměru.

(4) Nedodrží-li plátce lhůty stanovené v odstavcích 1 a 3, zaplatí za každý den prodlení penále ve výši 0.05% dlužné částky.

§ 16.

Plátce smí daň, kterou poplatníkovi nesrazil, dodatečně srazit, jen pokud neuplynuly od výplaty mzdy více než tři měsíce. Byla-li však nesprávná srážka daně zaviněna poplatníkem, může plátce daň dodatečně srazit do tří let od výplaty mzdy.

§ 17.

Pro účely daně ze mzdy je plátce povinen vést a okresnímu národnímu výboru předkládat záznamy a výkazy, jež stanoví ministerstvo financí, a vydávat na žádost poplatníkům potvrzení o výši vyplacené mzdy a sražené daně.

§ 18.

Průkazy pro zvýšení a snížení daně.

Poplatník je povinen prokázat plátci okolnosti rozhodné pro zvýšení a snížení daně podle §§ 7 až 9. K předloženému průkazu bude — s výhradou ustanovení § 8 odst. 6 věty druhé — přihlédnuto počínajíc mzdovým obdobím, následujícím po období, v němž bude plátci průkaz předložen.

§ 19.

Kontrola daně ze mzdy.

(1) Na srážení a odvádění daně dozírá okresní národní výbor, v jehož obvodu je plátceva pokladna.

(2) Plátce je povinen:

- a) dovolit orgánům okresního národního výboru zmocněným ke kontrole daně vstup do provozních místností v obvyklých provozních hodinách a umožnit jim splnění jejich úkolů,
- b) dát potřebná vysvětlení a předložit doklady okresnímu národnímu výboru a jeho orgánům, po případě jiným kontrolujícím orgánům.

(3) Osoby, jimž jsou mzdy vypláceny, jsou povinny dát okresnímu národnímu výboru a jeho orgánům, po případě jiným kontrolujícím orgánům, vysvětlení o druhu a výši těchto mezd.

(4) Osoby, u nichž je sporné, v jakém poměru jsou k plátci, jsou povinny dát požadované informace k zjištění povahy tohoto poměru.

(5) Stejná oprávnění ve věci dozoru přísluší též krajskému národnímu výboru a ministerstvu financí.

§ 20.

Spory a opravné prostředky.

(1) O stížnostech vyplývajících ze sporů, které vzniknou mezi plátci a poplatníky o provádění srážky daně ze mzdy, rozhoduje okresní národní výbor, v jehož obvodu je plátceva pokladna.

(2) Okresní národní výbor jest povinen sdělit stranám všechna svá rozhodnutí písemně s poučením o opravných prostředcích.

(3) Z rozhodnutí okresních národních výborů, uvedených v odstavcích 1 a 2, a z platebních výměrů podle § 14 odst. 2 a 3 lze se odvolat do 15 dnů po doručení výměrů ke krajskému národnímu výboru, který rozhodne s konečnou platností. Nejde-li o právní otázku a vyhoví-li se plně odvolání, rozhoduje o něm s konečnou platností okresní národní výbor.

§ 21.

Promlčení.

(1) Daň nelze předepsat a vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž se daň stala splatnou, a v případech § 14 odst. 3 od konce kalendářního roku, ve kterém byl poplatník povinen podat přiznání k dani.

(2) Je-li proveden úkon k předepsání nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, v němž byla o úkonu uvědoměna osoba, která je povinna daň platit.

Závěrečná ustanovení.**§ 22.**

(1) Vláda učiní opatření potřebná k tomu, aby hrubé platy některých zaměstnaneckých skupin byly upraveny tak, aby odpovídaly změně daňové sazby podle tohoto zákona, novému vymezení daňového základu a započtení zaměstnaneckých příspěvků na pojistné národního pojištění do daňové sazby.

(2) Vláda se zmocňuje, aby podle potřeby upravovala procenta zvýšení a snížení daně podle §§ 7 a 8 a povolovala odchylky od ustanovení § 10.

(3) Ministerstvo financí:

1. stanoví, za jakých podmínek lze práci vykonávanou jen přechodně mimo území republiky Československé pokládat za práci vykonávanou v tuzemsku (§ 2);
2. může prohlásit některá zaměstnání za vykonávaná v poměru podobném poměru pracovnímu (§ 3 odst. 2);
3. může osvobodit některé druhy nebo části mezd od daně ze mzdy a daň promíjet;
4. stanoví, které příjmy je pokládat za náhradu služebních výdajů, po případě je stanoví paušálem (§ 3 odst. 5);
5. vydá tabulky pro výpočet daně ze mzdy, přepočtené ze sazby uvedené v § 6;
6. stanoví způsob výpočtu daně v případech, je-li mzda vyplácena za dobu kratší než pravidelné mzdové období;
7. stanoví, koho je rozumět vyživovanými osobami (§§ 7 a 8);
8. může povolit odchylky ve věci způsobu, doby a místa odvodu sražené daně (§ 15);
9. může učinit opatření k zamezení nesrovnalostí a tvrdostí, jež by mohly vzniknout z tohoto zákona, zejména z číselných hranic v něm stanovených;
10. vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona;
11. se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně.

Opatření podle bodů 2, 3 a 4 může ministerstvo financí učinit jen po slyšení jednotné odborové organizace.

§ 23.

Ve státním rozpočtu bude každoročně stanovena částka, která případně na účely národního pojištění zaměstnanců.

§ 24.

Počínajíc rokem 1953 se zrušují:

- a) zákon č. 109/1947 Sb., o dani ze mzdy;
- b) všechna zákonná ustanovení a jiná opatření, jimiž byly některé mzdy nebo jejich části od daně osvobozeny;
- c) ustanovení zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, a předpisů na jeho podkladě vydaných, pokud upravují stanovení a vybírání části pojistného připadající na zaměstnance;
- d) ustanovení zákona č. 236/1948 Sb., o vojenské nemocenské péči, a jiných předpisů, pokud upravují stanovení a vybírání části pojistného připadající na příslušníky ozbrojených sil;
- e) ustanovení vládního nařízení č. 250/1943 Sb., o podpoře při včleňování do práce, a předpisů na jeho podkladě vydaných, pokud upravují stanovení a vybírání příspěvků připadajících na zaměstnance.

§ 25.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953 a platí pro zdanění mezd vyplacených po 31. prosinci 1952, jakož i mezd vyplacených před 1. lednem 1953 na rok 1953; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

77.**Zákon**

ze dne 11. prosince 1952

o zemědělské dani.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

V zájmu dalšího rozvoje zemědělství a k podpoře přechodu malých a středních zemědělců k družstevní výrobě s vyšší produktivitou práce zavádí se nová zemědělská daň.

O d d í l I.

Daňová povinnost.

§ 2.

(1) Zemědělské dani podléhají příjmy ze zemědělského hospodářství s výjimkou příjmů ze zemědělských hospodářství státního socialistického sektoru.

(2) Daní jsou povinny osoby (jednotlivci i jednotná zemědělská družstva), které provozují na vlastní nebo společný účet zemědělské hospodářství. Přitom nerozhoduje, zda se zemědělské hospodářství provozuje na půdě vlastní, najaté či převzaté do obhospodařování na podkladě jiného právního poměru.

§ 3.

Zemědělským hospodářstvím je souhrn všech majetkových předmětů a práv, které tvoří hospodářský celek a slouží trvale zemědělství, lesnictví nebo rybníkářství jako hlavnímu účelu, s výjimkou cenných papírů a úsporných vkladů.

§ 4.

K provozu zemědělského hospodářství patří též:

1. vedlejší výroba, pokud se obmezuje na zpracování výrobků vlastního hospodářství;
2. prodej výrobků vlastního zemědělského hospodářství;
3. vedlejší zaměstnání (povoznictví, orání za mzdu, tření lnu a pod.);
4. u jednotných zemědělských družstev všechny ostatní druhy jejich činnosti.

§ 5.

Z daň o v a c í o b d o b í.

Daň se vyměřuje na každý kalendářní rok.

D a n i p o d r o b e n ý p r í j e m.

§ 6.

(1) Základem daně je příjem podrobený dani. Tento příjem se vypočítává podle průměrných norem výnosnosti připadajících na 1 ha zemědělské půdy a podle celkové výměry všech pozemků způsobilých k zemědělskému obdělávání patřících k zemědělskému hospodářství.

(2) Průměrné normy výnosnosti stanoví každoročně vláda na návrh ministra financí a ministra zemědělství podle výrobní oblasti, v níž leží zemědělské hospodářství, podle úrodnosti půdy a s přihlédnutím k výrobním úkolům v rostlinné a živočišné výrobě.

§ 7.

Okresní národní výbor může k návrhu místního národního výboru nebo na základě vlastního zjištění zvýšit dani podrobený příjem vypočtený podle průměrných norem výnosnosti až o 30% s přihlédnutím k mimořádným příjmům poplatníka, zejména k příjmům z činností uvedených v § 4.

O d d í l I I.

V y m ě r ě n í d a n ě s a m o s t a t n ě h o s p o d a ř i c í m z e m ě d ě l c ů m.

§ 8.

Pro stanovení dani podrobeného příjmu je rozhodná celková výměra všech pozemků (§ 6 odst. 1) podle stavu k 1. lednu roku, na který se daň vyměřuje.

§ 9.

S a z b a d a n ě.

Zemědělská daň činí

při základu daně nad Kčs do Kčs					
	20.000		2%		
20.000	40.000	400 Kčs a	2,5%	základu přesahujícího	20.000 Kčs
40.000	60.000	900 „ a	3%	„ „	40.000 „
60.000	100.000	1.500 „ a	7%	„ „	60.000 „
100.000	150.000	4.300 „ a	15%	„ „	100.000 „
150.000	200.000	11.800 „ a	25%	„ „	150.000 „
200.000		24.300 „ a	40%	„ „	200.000 „

§ 10.

Zvýšení a snížení daně.

(1) Poplatníkům bezdětným se zvyšuje daň o 10% vyměřené daně.

(2) Poplatníkům s dvěma nezletilými dětmi se snižuje daň o 15%, se třemi dětmi o 30% a se čtyřmi nebo více dětmi o 45% vyměřené daně, vždy však nejvýše o 6.000 Kčs. Daň se snižuje, jen nebyla-li poplatníku z téhož důvodu snížena jiná daň.

(3) Okresní národní výbor může sám nebo k návrhu místního národního výboru zvýšit vesnickým bohatcům vyměřenou daň až o 30%.

§ 11.

Daně prosté minimum.

Zemědělcům, kteří jsou odkázáni svou výživou a výživou své rodiny výhradně na příjmy ze zemědělství, se daň nevyměří, nepřesahuje-li základ daně 15.000 Kčs.

Vyměření daně členům jednotných zemědělských družstev.

§ 12.

(1) U členů jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu nepodléhá dani podíl na společném hospodaření družstva, který se jim vyplácí v penězích nebo naturáliích podle pracovních jednotek.

(2) Dani podrobeným příjmem u těchto členů jsou příjmy ze záhumenků vypočtené způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a u členů jednotných zemědělských družstev III. typu též příjmy, které jsou jim vypláceny v penězích nebo v naturáliích jako náhrada za užívání půdy, s níž členové vstoupili do družstva. Pro stanovení dani podrobeného příjmu ze záhumenku je rozhodná jeho výměra podle stavu k 1. lednu roku, na který se daň vyměřuje.

(3) Příjmy v naturáliích se ocení výkupními cenami.

§ 13.

(1) Daň se vyměří sazbami uvedenými v § 9. Ustanovení § 10 odst. 1 a 2 platí obdobně.

(2) Členům jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu se daň nevyměří, nepřesahují-li dani podrobené příjmy (§ 12 odst. 2) spolu s příjmy vyplacenými jim podle pracovních jednotek částku 15.000 Kčs.

§ 14.

(1) U členů jednotných zemědělských družstev I. a II. typu podléhá dani příjem z jejich

zemědělského hospodářství, včetně pozemků, které odevzdali družstvu do společného obdělávání.

(2) Dani podrobený příjem se vypočítá způsobem uvedeným v § 6 odst. 1. Pro stanovení dani podrobeného příjmu je rozhodná celková výměra pozemků uvedených v odstavci 1 podle stavu k 1. lednu roku, na který se daň vyměřuje.

(3) Daň se vyměří sazbami uvedenými v § 9. Členům jednotných zemědělských družstev II. typu se poskytne sleva ve výši 10% vyměřené daně. Ustanovení § 10 odst. 1 a 2 a § 11 platí obdobně.

§ 15.

(1) Stane-li se zemědělec během roku členem jednotného zemědělského družstva vyššího typu, přepočítají se splátky, které ke dni vstupu do tohoto družstva dosud nedospěly, tak jako by šlo o vyměření daně členu jednotného zemědělského družstva onoho typu, jehož členem se nově stal.

(2) Přestane-li zemědělec během roku být členem jednotného zemědělského družstva, vyměří se mu zemědělská daň na tento rok jako samostatně hospodařícímu zemědělcí. Pro stanovení dani podrobeného příjmu v tomto případě je rozhodná celková výměra všech pozemků (§ 6 odst. 1), která mu byla jednotným zemědělským družstvem vydělena.

Vyměření daně jednotným zemědělským družstvům.

§ 16.

(1) U jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu podléhá dani příjem odpovídající výměře všech pozemků společně obhospodařovaných. Příjmy ze záhumenků se zdaňují u jednotlivých členů družstva (§ 12 odst. 2).

(2) Dani podrobený příjem se vypočítá způsobem uvedeným v § 6 odst. 1. Pro stanovení dani podrobeného příjmu je rozhodná celková výměra společně obhospodařovaných pozemků podle stavu k 1. lednu roku, na který se daň vyměřuje.

(3) Daň činí 2% základu daně. Jednotným zemědělským družstvům, která přijala provozní řády III. nebo IV. typu (vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev), poskytne se po dva roky sleva ve výši 50% vyměřené daně.

§ 17.

(1) U jednotných zemědělských družstev I. a II. typu podléhá dani příjem odpovídající výměře společně obdělávaných pozemků, které

tato družstva získala k obdělávání jinak než od svých členů. Příjmy z pozemků, které odevzdali družstvu do společného obdělávání jeho členové, zdaňují se u jednotlivých členů družstva (§ 14).

(2) Dani podrobený příjem se vypočítá způsobem uvedeným v § 6 odst. 1. Pro stanovení dani podrobeného příjmu je rozhodná celková výměra pozemků uvedených v odstavci 1 větě první podle stavu k 1. lednu roku, na který se daň vyměřuje.

(3) Daň činí 3% základu daně. Jednotným zemědělským družstvům II. typu se poskytne sleva ve výši 10% vyměřené daně.

§ 18.

Jednotným zemědělským družstvům, která během roku přijmou provozní řády vyššího typu, přepočítají se splátky, které ke dni přijetí provozního řádu vyššího typu dosud nedospěly, tak jako by šlo o vyměření daně jednotnému zemědělskému družstvu onoho typu, jehož provozní řád přijala.

Oddíl III.

Společná ustanovení.

§ 19.

Příznání.

(1) Každý, kdo je povinen platit zemědělskou daň, je povinen podat každoročně do 31. ledna příslušnému okresnímu národnímu výboru příznání o všech okolnostech rozhodných pro vyměření daně na běžný rok. Mimo to je povinen podat příznání každý, kdo bude okresním národním výborem k podání příznání vyzván.

(2) Nepodá-li poplatník příznání včas, může být daň zvýšena až o 10%.

§ 20.

Vyrozumění o předpisu daně.

(1) O vyměření daně vyrozumí okresní národní výbor poplatníky bydlící v obvodu téhož místního národního výboru hromadně předpisným seznamem prostřednictvím místního národního výboru.

(2) Seznam vyloží místní národní výbor do 7 dnů po dojití k veřejnému nahlédnutí.

§ 21.

Placení daně.

(1) Poplatník je povinen si daň sám vypočítat a zaplatit jí příslušnému okresnímu národnímu výboru ve třech splátkách, a to 20% daně do 30. dubna, 30% daně do 31. července a 50% daně do 30. listopadu běžného roku.

(2) Byl-li poplatník vyrozuměn vyložením předpisného seznamu o vyměření daně, je povinen zaplatit splátky na daň podle toho, jak mu byla daň vyměřena.

(3) Zvýšení daně podle § 19 odst. 2 je splatné do 45 dnů ode dne vyložení předpisného seznamu.

(4) Nebyla-li daň zaplácena včas, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0.1% dlužné částky.

§ 22.

Promlčení.

(1) Daň nelze vyměřit a vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník povinen podat příznání k dani.

(2) Je-li proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník o tomto úkonu zpraven.

§ 23.

Odvolání.

(1) Do vyměření daně lze se písemně odvolat u okresního národního výboru do 45 dnů ode dne vyložení předpisného seznamu.

(2) O odvolání rozhoduje s konečnou platností krajský národní výbor. Nejde-li o právní otázku a vyhověli-li se plně odvolání, rozhoduje o něm s konečnou platností okresní národní výbor, nepřesahuje-li základ daně 250.000 Kčs.

Oddíl IV.

Závěrečná ustanovení.

§ 24.

Zmocnění.

(1) Vláda může poskytnout úlevu od daně pro jednotná zemědělská družstva, pro poplatníky určitých oblastí, pro případy, pro některé jiné skupiny poplatníků a poskytnout úlevu pro škody způsobené živelními pohromami.

(2) Ministerstvo financí:

1. může učinit opatření, kterým se zamezuje nesrovnalosti a tvrdosti, jež by mohly vzniknout z tohoto zákona;
2. se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně;
3. vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

§ 25.

Počínajíc rokem 1953 se zrušuje zákon č. 49/1948 Sb., o zemědělské dani.

§ 26.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení, platí pro zemědělskou daň po prvé na rok 1953; provede jej ministr financí v dohodě s ministrem zemědělství a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

78.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o dani z příjmů obyvatelstva.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Daňová povinnost.

§ 1.

Kdo platí daň.

Daň platí fyzické osoby ze všech svých příjmů, které nejsou podrobeny dani ze mzdy, dani z literární a umělecké činnosti nebo dani zemědělské.

§ 2.

Zdaňovací období.

Daň se vyměřuje za kalendářní rok po jeho uplynutí.

Základ daně.

§ 3.

Základem, z něhož se daň vyměřuje, je rozdíl mezi celkovým příjmem poplatníka (peněžním i naturálním) podrobeným téže daňové sazbě a výdaji vynaloženými na dosažení příjmu.

§ 4.

Má-li poplatník v podniku nebo při výdělečné činnosti zaměstnance a je-li základ daně zjištěný podle § 3 nižší než 30% nákladu na hrubé mzdy těchto zaměstnanců, je základem daně 30% nákladu na hrubé mzdy; za zaměstnance se však nepovažují manželka (manžel) nebo družka (druh) a nezletilé děti.

Část II.

Zdanění příjmů z práce nevykonávané v pracovním poměru a příjmů drobných řemeslníků a živnostníků.

§ 5.

Sazba daně.

Příjmy ze soukromé činnosti lékařů, dentistů a podobných povolání, odměny vynálezců a zlepšovatelů za přijaté vynálezy a zlepšovací náměty, odměny za podávání vědeckých, odborných a znaleckých posudků všeho druhu, dále příjmy ze soukromého vyučování všeho druhu a příjmy řemeslníků a živnostníků, kteří nemají zaměstnance, se zdaňují takto:

při základu daně		činí daň	
přes Kčs	do Kčs		
	15.000		5%
15.000	30.000		10%
30.000	40.000	3.000 Kčs a	15% ze základu přesahujícího 30.000 Kčs
40.000	60.000	4.500 „ a	25% „ 40.000 „
60.000	90.000	9.500 „ a	35% „ 60.000 „
90.000	140.000	20.000 „ a	45% „ 90.000 „
140.000	230.000	42.500 „ a	55% „ 140.000 „
230.000	500.000	92.000 „ a	65% „ 230.000 „
500.000		267.500 „ a	80% „ 500.000 „

§ 6.

Zvýšení a snížení daně.

- (1) Daň podle § 5 se zvyšuje
- poplatníkům, kteří nevyživují žádnou osobu, o 40% daně a
 - poplatníkům, kteří vyživují jednu osobu, o 20% daně.

(2) Daň podle § 5 se snižuje o 30% poplatníkům, kteří vyživují více než tři osoby, nejvýše však o 6.000 Kčs.

(3) Táž osoba může být uznána za vyživovanou osobu pouze u jednoho poplatníka a u téhož poplatníka pouze u jedné daně.

(4) Daň se sníží, jen nebyla-li poplatníku snížena z téhož důvodu daň ze mzdy nebo daň zemědělská.

§ 7.

Daň podle § 5 se zvýšením podle § 6 nesmí činit více než 80% daňového základu.

při základu daně		činí daň	
přes Kčs	do Kčs		
	15.000		6%
15.000	30.000		12%
30.000	40.000	3.600 Kčs a	18% ze základu přesahujícího 30.000 Kčs
40.000	60.000	5.400 „ a	27% „ 40.000 „
60.000	90.000	10.800 „ a	38% „ 60.000 „
90.000	140.000	22.200 „ a	50% „ 90.000 „
140.000	230.000	47.200 „ a	62% „ 140.000 „
230.000	500.000	103.000 „ a	75% „ 230.000 „
500.000		305.500 „ a	90% „ 500.000 „

(2) Do základu daně se započítávají též příjmy poplatníkovy manželky (manžela) nebo družky (druha) a nezletilých dětí, žijí-li s poplatníkem ve společné domácnosti.

§ 10.

Zvýšení daně.

- Daň podle § 9 se zvyšuje
- poplatníkům, kteří nevyživují žádnou osobu, o 40% daně a
 - poplatníkům, kteří vyživují jednu osobu, o 20% daně.

§ 11.

Daň podle § 9 se zvýšením podle § 10 nesmí činit více než 90% daňového základu.

§ 12.

Daněproště minimum.

Daň se nevyměří, nepřesahuje-li základ daně částku 9.000 Kčs a je-li poplatník svou

§ 8.

Daněproště minimum.

Daň se nevyměří, nepřesahuje-li základ daně 12.000 Kčs a je-li poplatník svou výživou a výživou své rodiny odkázán výhradně na příjmy uvedené v § 5.

Část III.

Zdanění ostatních příjmů.

§ 9.

Sazba daně.

(1) Příjmy z budov, příjmy obchodníků, autodopravců, povozníků a hostinských, dále příjmy řemeslníků a živnostníků, kteří mají zaměstnance, a všechny ostatní příjmy kromě příjmů, které se zdaňují podle § 5, se zdaňují takto:

výživou a výživou své rodiny odkázán výhradně na příjmy uvedené v § 9.

Část IV.

Společná ustanovení.

§ 13.

Příznání.

(1) Poplatník je povinen podat do 31. ledna příznání k dani za uplynulý rok.

(2) Nepodá-li poplatník příznání včas, může mu být daň zvýšena až o 10%.

§ 14.

Vyměření daně.

Daň vyměří okresní národní výbor, v jehož obvodu má poplatník svoje bydliště; o vyměření daně vyrozumí poplatníka platebním výměrem.

§ 15.

O d v o l á n í.

(1) Proti platebnímu výměru může poplatník podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání u okresního národního výboru, který platební výměr vydal.

(2) O odvolání rozhodne s konečnou platností krajský národní výbor. Nejde-li o právní otázku a vyhovělí-li se plně odvolání, rozhodne o něm s konečnou platností okresní národní výbor, nepřesahuje-li základ daně 250.000 Kčs.

P l a c e n í d a n ě.

§ 16.

(1) Poplatník je povinen si daň sám vypočítat a zaplatit ji příslušnému okresnímu národnímu výboru do 31. ledna po uplynutí roku, za který se daň vyměřuje.

(2) Zvýšení daně podle § 13 odst. 2 je splatné do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

§ 17.

Poplatník je povinen platit čtvrtletní zálohy na daň za běžný rok, pokud vykonává činnost nebo pobírá příjmy podrobené této dani, a to ve výši jedné čtvrtiny poslední roční daňové povinnosti. Zálohy na daň jsou splatné vždy do 15. dne po uplynutí kalendářního čtvrtletí.

§ 18.

(1) Začre-li nebo přestane-li poplatník vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené této dani, je povinen oznámit to do 15 dnů okresnímu národnímu výboru.

(2) Novým poplatníkům může okresní národní výbor stanovit zálohy na daň (§ 17) přihlížeje k očekavatelnému příjmu poplatníka a k ostatním pro vyměření daně rozhodným poměrům.

§ 19.

Nebyla-li daň (záloha na daň) včas zaplacená, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále, které činí:

u daně podle § 5 0.1% a

u daně podle § 9 0.2%

dlužné částky.

§ 20.

P r o m l ě n í.

(1) Daň nelze vyměřit a vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník povinen podat příznání k dani.

(2) Je-li proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník o tomto úkonu zpraven.

§ 21.

O s v o b o z e n í.

Od daně jsou osvobozeni:

1. diplomatičtí zástupci pověřeni u vlády republiky Československé, konsulové z povolení a jiné osoby požívající práva exterritoriality, nejsou-li československými státními příslušníky a pokud trvá vzájemnost;
2. vynálezci a zlepšovatelé z odměn za přijaté vynálezy a zlepšovací náměty, jestliže odměna za vynález nebo zlepšovací námět nepřevyšuje 100.000 Kčs; převyšuje-li odměna 100.000 Kčs, je osvobozena od daně pouze částka 100.000 Kčs.

§ 22.

K o n t r o l a d a n ě.

Poplatníci podléhají kontrole okresních a krajských národních výborů, které na místě prověřují podle skutečností rozhodných pro daň včasnost, správnost a úplnost placení daně a daňových příznání.

Z á v ě r e č n á u s t a n o v e n í.

§ 23.

(1) Vláda se zmocňuje, aby podle potřeby upravovala procento zvýšení a snížení daně podle §§ 6 a 10.

(2) Vláda může osvobodit od daně určité skupiny poplatníků nebo určité druhy příjmů.

(3) Ministerstvo financí:

1. může učinit opatření k zamezení nesrovnalostí a tvrdostí, jež by mohly vzniknout z tohoto zákona;
2. se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně;
3. vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

§ 24.

(1) Počínajíc kalendářním rokem 1952 se zrušují předpisy, které jsou v rozporu s ustanoveními tohoto zákona; zejména se zrušují: 1. zákon č. 50/1948 Sb., o živnostenské dani; 2. zákon č. 60/1950 Sb., o dani ze samostatné činnosti.

(2) Počínajíc kalendářním rokem 1953 se zrušuje zákon č. 294/1948 Sb., o zvláštní dani z úroků z úsporných vkladů.

(3) Počínajíc berním rokem 1953 se zrušují dosud platná ustanovení zákona o příjmových daních, s výjimkou ustanovení o rentové dani vybírané srážkou, která pozbývají platnosti dnem 31. prosince 1952.

§ 25.

Daň podle tohoto zákona se vyměří po prvé z příjmů dosažených v kalendářním roce 1952, s výjimkou úroků z úsporných vkladů a jiných požitků, podrobených rentové dani vybírané srážkou.

§ 26.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Kabeš v. r.

79.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952
o živnostenské dani.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Daňová povinnost.

§ 1.

Kdo a jak platí daň.

(1) Daň platí fyzické osoby, které provozují jakoukoli živnost (řemeslo, obchod, hostinství, povoznictví a j.).

(2) Daň se platí pevnými částkami podle druhu živnosti a podle počtu zaměstnaných osob.

§ 2.

Sazba daně.

(1) Daň se vybírá podle této tabulky:

Druh živnosti	Pracuje-li v podniku				Za každého dalšího zaměstnance (včetně učňů) se připočítá Kčs
	poplatník sám	s 1 zaměstnancem nebo učněm	s 2 zaměstnanci (včetně učňů)	s 3 zaměstnanci (včetně učňů)	
činní daň ročně Kčs					
Řemeslné živnosti I. třídy	4.000	8.000	15.000	23.000	19.000
Řemeslné živnosti II. třídy	6.000	12.000	22.000	34.000	14.000
Hostinství	8.000	16.000	30.000	48.000	20.000
Povoznictví s koňskými potahy	10.000	20.000	35.000	55.000	25.000
Autodoprava	12.000	25.000	45.000	70.000	30.000
Obchodní činnost	12.000	25.000	45.000	70.000	30.000

(2) Seznam řemeslných živností I. a II. třídy vydá vláda.

(3) Provozuje-li tatáž osoba více živností, platí daň z každé živnosti zvlášť.

(4) K osobám činným v živnosti se nepočítají poplatníková manželka (manžel), družka (druh), nezletilé děti a nezletilí vnuci a osvojení.

§ 3.

Úleva v daňové povinnosti.

Okresní národní výbory mohou přestárlým nebo prokázaně invalidním poplatníkům, kteří

v živnosti pracují sami, povolit částečné nebo úplné osvobození od daně.

Kontrola a placení daně.

§ 4.

Hlášení o daňové povinnosti.

(1) Poplatník je povinen podat každoročně do 30. června a do 31. prosince hlášení o daňové povinnosti okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu bydlí.

(2) Nepodá-li poplatník hlášení včas, může mu být daň zvýšena až o 10%.

(3) Poplatník podléhá kontrole okresních a krajských národních výborů, které na místě prověřují podle skutečností rozhodných pro daň včasnost, správnost a úplnost odvodu daně a daňových hlášení.

§ 5.

Splatnost daně.

(1) Poplatník je povinen platit daň dopředu čtvrtletně, a to za první čtvrtletí do 15. února, za druhé čtvrtletí do 15. května, za třetí čtvrtletí do 15. srpna a za čtvrté čtvrtletí do 15. listopadu.

(2) Nezaplatí-li poplatník splatnou daň včas, je povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0.1% dlužné částky.

§ 6.

Promlčení.

(1) Vybrání daně se promlčuje po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž daň byla splatná.

(2) Je-li proveden úkon k předepsání nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, ve kterém byl poplatník o tomto úkonu zpraven.

Závěrečná ustanovení.

§ 7.

Zmocnění.

(1) Vláda může osvobodit od daně některé druhy daní podrobené činnosti.

- (2) Ministerstvo financí:
- a) může osvobodit určité poplatníky od daně;
 - b) může učinit opatření, kterým se zamezuje nesrovnalosti a tvrdosti, jež by mohly vzniknout z provádění tohoto zákona;
 - c) se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně;
 - d) vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

§ 8.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

80.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o domovní dani.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení.

§ 1.

Za účelem zjednodušení zdanění domovního majetku zavádí se domovní daň, kterou se nahrazují dosavadní domovní daň a dávky národních výborů vybírané z domovního majetku. Domovní daň je příjmem místních národních výborů.

§ 2.

Domovní daň (dále jen „daň“) spravují okresní národní výbory. Okresní národní výbor může správou daně pověřit místní národní výbor.

§ 3.

Z čeho se daň platí.

Daň se platí z budov obytných i provozních, zřízených k trvalým účelům, se zastavěnou plochou, nádvořím a domovní zahradou.

§ 4.

Kdo daň platí.

(1) Daň platí

- a) jednotlivci z budov, které jsou v jejich vlastnictví, a družstva, dobrovolné organizace, jiné právnické osoby a sdružení osob jak z budov vlastních, tak i z budov, které mají v trvalém užívání;
- b) podniky, po případě závody, zařízení a organizace, hospodařící podle zásad chozrasčotu, z budov, jež jsou ve vlastnictví státu a v jejich správě nebo trvalém užívání (dále jen „hospodářské organizace“).

(2) Spoluvlastníci budovy tvoří jeden daňový podmět a platí daň rukou společnou a nerozdílnou.

(3) Přísluší-li k budově právo požívání, stihají poživatelé povinnosti uložené tímto zákonem vlastníku budovy.

Základ a sazba daně.**Budovy pronajaté.****§ 5.**

(1) Z jednotlivých budov zcela nebo částečně pronajatých, kromě budov hospodářských organizací a družstev a budov uvedených v § 7 odst. 3, se daň vypočítá z nájemného a z ceny užívání v běžném kalendářním roce.

(2) Pronájemem se rozumí každé přenechání užívání budovy (její části), po případě nádvoří nebo domovní zahrady jiné osobě za úplatu nebo zcela nebo částečně bezplatně, s výjimkou uvedenou v § 7 odst. 2.

(3) Nájemným se rozumí vše, co uživatel platí za přenechání užívání budovy nebo její části, po případě nádvoří nebo domovní zahrady. U budov obytných patří do nájemného také úplata za užívání příslušenství budovy.

(4) Do nájemného nepatří náhrada

- a) výdajů za dodávku vody a používání stok;
- b) výdajů za ústřední nebo dálkové topení a za dodávku teplé vody (úplata za palivo nebo páru a mzda topiče);
- c) úplaty (poplatku) za odvoz popela a smetí (pevných odpadků nebo splašků) obstarávaný komunálním nebo jiným podnikem nebo zvláštním zařízením národního výboru;
- d) nákladů spojených s výkonem prací domovníkových a odměny za tyto práce.

(5) Cena užívání budovy nebo její části se rovná nájemnému, jehož by se dosáhlo pronájemem. Cena užívání se zvýší o 10% až 80%, užívá-li se s budovou nebo její částí též domovní zahrady. Cena užívání domovní zahrady, neužívá-li se také budovy nebo její části, rovná se nájemnému, jehož by se dosáhlo pronájemem.

§ 6.

Daň z budov pronajatých činí ročně 45% základu daně (§ 5); převyšuje-li základ daně 30.000 Kčs, činí daň ročně 50% základu.

Budovy nepronajaté.**§ 7.**

(1) Z budov nepronajatých, kromě budov hospodářských organizací a družstev, se daň vypočítá podle výměry zastavěné plochy.

(2) Za nepronajatou se považuje mimo budovu, které užívá sám vlastník, též budova, která je přenechána zaměstnancům poplatníka zdarma nebo za plat včítaný do mzdy (služební, naturální nebo deputátní byty) a není ani zčásti pronajata.

(3) V obcích do 2.000 obyvatel se daň vypočítá podle výměry zastavěné plochy také z budov zcela nebo částečně pronajatých; v obcích od 2.001 do 6.000 obyvatel se daň takto vypočítá i z budov, v nichž je pronajato méně než polovina počtu obytných místností.

§ 8.

(1) Daň z budov nepronajatých činí ročně z každého i započatého m² zastavěné plochy v obcích

- a) do 1.000 obyvatel 4 Kčs,
- b) do 6.000 obyvatel 6 Kčs,
- c) do 25.000 obyvatel 10 Kčs,
- d) s počtem obyvatel více než 25.000 13 Kčs,
- e) v Praze, Brně, Bratislavě a lázeňských místech 25 Kčs.

(2) U provozních budov patrových se platí z každého patra stejná daň jako z přízemí.

(3) Daň podle odstavce 1 písm. a) se zvyšuje o 50% u obytných budov jednopatrových nebo zcela nebo částečně pronajatých za úplatu (§ 7 odst. 3) a na dvojnásobek u obytných budov vícepatrových.

(4) Jde-li o obytné budovy s domovní zahradou, patrové nebo zvlášť dobře vybavené, zvýší národní výbor daň podle odstavce 1 písm. b) až d) o 10% až 50% a daň podle odstavce 1 písm. e) o 10% až 100%. Daň se zvýší o 10% až 50% také z obytných budov zcela nebo částečně pronajatých v obcích od 1.001 do 2.000 obyvatel a z obytných budov částečně pronajatých v obcích od 2.001 do 6.000 obyvatel, pokud se z nich daň platí podle výměry zastavěné plochy (§ 7 odst. 3). Ministerstvo financí může stanovit, že i v některých jiných obcích, než které jsou uvedeny v odstavci 1 písm. e), národní výbor daň zvýší z důvodů uvedených v tomto odstavci o 10% až 100%.

(5) Národní výbor může daň z budov, které uzná za chatrné, přiměřeně snížit, po případě zcela prominout; místní národní výbor pověřený správou daně (§ 2) může tak učinit jen se schválením okresního národního výboru.

Budovy hospodářských organizací a družstev.**§ 9.**

Z budov hospodářských organizací a družstev se daň vypočítá z hodnoty, která je uvedena v aktivech rozvahy k 1. lednu běžného kalendářního roku.

§ 10.

Daň z budov hospodářských organizací a družstev činí ročně 1% základu daně (§ 9).

Zajišťovací ustanovení.

§ 11.

(1) Pro daň vážně zákonné zástavní právo na budově, které má i bez knihovního zápisu přednost přede všemi zástavními právy na budově váznoucími.

(2) Zástavní právo podle odstavce 1 nepostihuje budovy, které podle právního předpisu nemohou být zastaveny nebo jsou vyloučeny z exekuce.

§ 12.

(1) Vlastník (spoluvlastníci) budovy, ze které se platí daň z budov pronajatých (§ 5) a z níž nájemné placené v penězích přesahuje ročně celkem 15.000 Kčs, je povinen odvádět nájemné na zvláštní účet nájemného u peněžního ústavu; tuto povinnost mají jen vlastníci jednotliví (fyzické osoby). Těmto vlastníkům jsou nájemníci povinni platit nájemné předem; ujednání o snížení nebo prominutí nájemného jsou neplatná.

(2) Vlastník (spoluvlastníci) budovy zodpovídá za správné a včasné vybrání a odvedení nájemného.

(3) Ze zvláštního účtu nájemného se především uhradí daň a případné dědické dávky a nejméně 30% nájemného se převede na účet oprav budovy.

§ 13.

(1) Právní následky ujednání mezi vlastníky budov a jinými osobami, týkající se nájemného, které podle § 12 musí být odvedeno na zvláštní účty nájemného u peněžních ústavů, omezují se na část nájemného, která zbude po úhradě daně a případných dědických dávek a odečtení částky převedené na účet oprav budovy.

(2) Pokud nájemné musí být podle § 12 odváděno na zvláštní účet nájemného u peněžního ústavu, lze je postihnout exekucí (soudní, správní) jen co do části uvedené v odstavci 1, složené u peněžního ústavu; jinak je exekuce nepřipustná. Stejně platí o předběžných opatřeních, jakož i o jiných opatřeních soudů nebo orgánů státní správy.

(3) Ve věcech upravených v § 12 je příslušný národní výbor spravující daň.

§ 14.

Příznání. Placení daně.

(1) Poplatníci jsou povinni podat do 15. února 1953 národnímu výboru příznání na tiskopise úředně stanoveném a sami daň vypočítat; příznání se podává zvlášť pro každou budovu podle stavu k 1. lednu 1953. Jinak jsou poplatníci

povinni podat příznání a daň vypočítat, jen dojde-li ke změně v okolnostech rozhodných pro vybrání daně nebo ke vzniku daňové povinnosti. a to do 15 dnů po nastalé změně nebo po vzniku daňové povinnosti anebo na úřední výzvu; hospodářské organizace a družstva podávají v takových případech příznání do 30 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí.

(2) Nepodá-li poplatník příznání včas, může mu být daň zvýšena, nejvýše však o 10%.

(3) Daň se platí bez vyměření národnímu výboru.

§ 15.

Vyměření daně.

Nebyla-li daň poplatníkem správně vypočtena, vyměří ji národní výbor platebním výměrem. Podle tohoto výměru se platí daň, pokud nedojde ke změně.

§ 16.

Splatnost daně.

(1) Daň se platí čtvrtletně vždy do 15. února, 15. května, 15. srpna a 15. listopadu, s výjimkou uvedenou v odstavci 2.

(2) Daň z budov nepronajatých (§§ 7 a 8) je splatná ve dvou lhůtách do 15. února a do 15. května.

(3) Nebyla-li daň zaplacená včas, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0.1% dlužné částky.

§ 17.

Promlčení.

(1) Daň nelze vyměřit a vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž se daň (dodatek) stala splatnou.

(2) Je-li proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník o tomto úkonu uvědoměn.

§ 18.

Kontrola a součinnost.

(1) Při provádění kontroly jsou kontrolní orgány oprávněny vstupovat do místností, zařízení a na pozemky a provádět přitom šetření potřebná ke zjištění skutečností rozhodných pro výši daně.

(2) Poplatníci jsou oprávněni a povinni při kontrole spolupůsobit, poskytnout kontrolním orgánům vysvětlení a důkazní prostředky, předložit písemnosti a pomůcky týkající se skuteč-

ností rozhodných pro vyměření daně a učinit vše, co je k usnadnění a k urychlení kontroly potřebné.

(3) Orgány státní správy jsou povinny poskytovat v mezích své působnosti účinnou pomoc při provádění tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných.

§ 19.

Ř í z e n í.

(1) Proti vyměření daně a proti rozhodnutím ve věcech, které upravuje tento zákon, lze u národního výboru, který daň vyměřil nebo vydal rozhodnutí, podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru nebo rozhodnutí. Vyměřuje-li se daň hromadně seznamem (§ 20), lze odvolání podat do 15 dnů ode dne, jímž se končí doba vyložení seznamu k veřejnému nahlédnutí.

(2) O odvolání rozhoduje s konečnou platností bezprostředně nadřízený národní výbor. Nejde-li o právní otázku a vyhoví-li se plně odvolání, rozhoduje o něm národní výbor, u něhož bylo odvolání podáno.

(3) Odvolání nemá odkladného účinku.

(4) Splatná a nezaplacená daň (i penále) se vymáhá správní nebo soudní exekucí.

Zmocnění.

§ 20.

(1) Vláda může usnesením měnit sazby daně placené podle výměry zastavěné plochy (§ 8).

(2) Ministr financí stanoví vyhláškou osvobození od daně, místní příslušnost, dále jakou částkou se daň platí, vznikne-li nebo zanikne-li daňová povinnost během roku, kdy lze daň vyměřit hromadně seznamem, a vydá potřebné předpisy k provedení tohoto zákona. Ministr financí může rozšířit platnost ustanovení, týkajících se budov, které jsou ve vlastnictví státu, na budovy v národní správě.

(3) Podrobnosti k ustanovením §§ 12 a 13 upraví a výjimky stanoví ministr financí v dohodě s ministrem vnitra vyhláškou.

§ 21.

(1) Ministerstvo financí může

- a) osvobodit od daně jednotlivé budovy nebo jejich části nebo skupiny budov anebo povolit úlevy na dani;
- b) povolit odchylky ze zákona z důvodů zjednodušení administrativy, zejména tím, že

k návrhu národních výborů povolí, aby se i ve větších obcích platila daň podle výměry zastavěné plochy také z budov zcela nebo částečně pronajatých;

- c) stanovit odchylky z ustanovení § 9;
- d) povolit, aby se v jednotlivých obcích daň placená podle výměry zastavěné plochy platila nižší sazbou;
- e) činit opatření k zamezení nesrovnalostí nebo tvrdostí, jež by mohly vzniknout z provádění zákona;
- f) stanovit podmínky pro vymáhání daně nebo určit, za jakých podmínek lze v jednotlivých případech od vymáhání upustit.

(2) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně.

§ 22.

(1) Okresní národní výbory mohou

- a) ke zmírnění nebo odstranění tvrdostí snížit nebo prominout daň v jednotlivých případech;
- b) povolit splátky nebo lhůtu k placení daně, jestliže by neprodlené zaplacení bylo pro poplatníka spojeno s vážnou újmou.

(2) Ministerstvo financí vydá k provádění ustanovení odstavce 1 směrnice.

§ 23.

O p a t ř e n í o n á j e m n ě m.

Vlastník (trvalý uživatel) budovy a hospodářská organizace (§ 4 odst. 1) jsou povinni vybírat i za platnosti tohoto zákona částky, které dosud vybírali jako dávkou z nájemného nebo z používaných místností (dávkou ze zastavěných ploch) a poplatek za čištění města (poplatek za odvoz popela a smetí, pokud odvoz není obstaráván zvláštním zařízením), a to ve výši podle posledního pravoplatného ročního předpisu. Tyto částky jsou součástí nájemného a nájemníci (uživatelé místností) jsou povinni platit je zároveň s nájemným.

§ 24.

P ř e c h o d n ě u s t a n o v e n í.

(1) Domovní daň podle zákona o přímých daních vyměřil se na berní rok 1952 pouze z budov, u nichž v kalendářním roce 1951 vznikla povinnost k domovní dani. Jinak předpis domovní daně na berní rok 1951 platí bez vydání platebního rozkazu nenaříkatelně jako daňová povinnost též na berní rok 1952; to však neplatí v případech, kdy povinnost k domovní dani skončila v kalendářním roce 1950.

(²) Opatření učiněná před počátkem účinnosti tohoto zákona, která odpovídají jeho předpisům, považují se za učiněná podle něho.

Závěrečná ustanovení.

§ 25.

Zrušují se všechny předpisy, které odporují tomuto zákonu nebo upravují věci, na něž se vztahuje tento zákon; zejména se zrušují

1. počínajíc berním rokem 1953 ustanovení zákona č. 76/1927 Sb., o přímých daních, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, pokud upravují domovní daň;
2. dnem 31. prosince 1952 ustanovení o osvobození od domovní daně nebo o vynětí z daňové povinnosti, obsažená v dřívějších zákonech a předpisech podle nich vydaných. Tímto dnem pozbývají platnosti osvobození od domovní daně a vynětí z povinnosti k této dani, přiznaná dřívějšími zákony nebo podle nich.

§ 26.

Účinnost.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

81.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o dani z představení.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

• § 1.

Účel daně.

Dani z představení se zdaňuje příjem podniků a jiných pořadatelů, plynoucí jim z představení.

§ 2.

Kdo odvádí daň.

Daň z představení (dále jen „daň“) odvádějí podniky, zařízení, družstva, organizace, sdružení osob i jednotlivé osoby (dále jen „pořadatelé“), pořadající za vstupné přednášky, recitace, výstavy, divadelní, filmová a loutková představení, koncerty a jiná hudební, zpěvní a taneční provozování, estrády, cirkusová a varietní představení, kabarety, kolotoče, houpačky, skluzavky, střelnice, hry obratnosti, panoramata, panoptika, lidové veselice, projížďky na loďkách a zábavné jízdy na zvířatech, sportovní utkání, dostihy, taneční zábavy, taneční kursy a jiné podobné zábavy a představení (dále jen „představení“).

§ 3.

Co podléhá dani.

Dani podléhá celkový příjem pořadatele ze vstupného a všech jiných úplat, které se požadují od účastníků představení.

§ 4.

Osvobození a úlevy.

Osvobození od daně a úlevy stanoví vláda; v jednotlivých případech může povolit osvobození nebo úlevu ministerstvo financí.

§ 5.

Sazba daně.

Sazba daně se určuje od 5% do 40% z celkového příjmu ze vstupného a všech jiných úplat (§ 3); stanoví ji vláda.

§ 6.

Hlášení představení. Vstupenky.

(1) Pořadatelé jsou povinni hlásit národnímu výboru (§ 13) představení pořádaná za vstupné, z něhož se platí daň, nejpozději dva všední dny předem a předložit mu k označení (orazítkování) vstupenky.

(2) Pořadatelé jsou povinni vydat osobám, které zaplatily vstupné, vstupenku označenou (orazítkovanou) národním výborem a znějící na zaplacenou částku vstupného a vstupenku při vstupu na představení znehodnotit.

(3) Pořadatel není povinen předkládat a vydávat vstupenky, pořádá-li představení za dobrovolné vstupné.

(4) Národní výbor může v odůvodněných případech zprostit pořadatele povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 zcela nebo zčásti, jestliže tím nebude ohroženo zaplacení daně.

§ 7.

Splatnost daně.

(1) Daň z představení pořádaných v kalendářním týdnu je splatná do 5 dnů po jeho uplynutí

(2) Ministerstvo financí může povolit nebo uložit pořadatel, aby platil daň v kratší nebo delší lhůtě.

(3) Fysické osoby jsou povinny zaplatit přiměřenou částku daně předem; od jiného pořadatele může národní výbor požadovat zaplacení předem, jestliže pořadatel nepořádá představení v obci pravidelně. Národní výbor může představení zapovědět, nebyla-li požadovaná částka zaplácena.

§ 8.

Placení daně.

Pořadatel vypočte daň a zaplatí ji národnímu výboru.

§ 9.

Daňové hlášení.

(1) Pořadatel je povinen předložit národnímu výboru ve lhůtě, ve které se platí daň (§ 7), daňové hlášení a připojit k němu neprodané vstupenky, které byly národním výborem označeny (oražítkovány).

(2) Požádá-li o to národní výbor, je pořadatel povinen hlášení vysvětlit, opravit nebo doplnit.

(3) Zjistí-li pořadatel dodatečně, že daňové hlášení, které předložil národnímu výboru, je nesprávné nebo neúplné, je povinen neprodleně to národnímu výboru oznámit a zároveň uvést, v čem záleží nesprávnost nebo neúplnost.

§ 10.

Zvýšení daně.

Nebyla-li splatná daň včas zaplácena, zvyšuje se o 5% částky včas nezaplacené.

§ 11.

Vyměření daně. Odvolání.

(1) Nebyla-li daň zaplácena zcela nebo zčásti, vyměří ji národní výbor výměrem a vyzve pořadatele, aby dosud nezaplacenou částku daně zaplatil do 5 dnů; ustanovení § 10 není tím dotčeno.

(2) Proti výměru lze se odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení; odvolání nemá odkladný účinek.

(3) O odvolání rozhoduje místní národní výbor, vyhoví-li mu plně; jinak o něm rozhoduje s konečnou platností národní výbor bezprostředně nadřízený.

§ 12.

Promlčení.

(1) Daň nelze vyměřit po uplynutí tří roků od konce kalendářního roku, v němž se představení konalo.

(2) Daň nelze vymáhat po uplynutí tří roků od konce kalendářního roku, v němž byla daň vyměřena.

(3) Je-li proveden úkon k vyměření nebo vymáhání daně, běží promlčecí lhůta znovu od konce kalendářního roku, v němž byl pořadatel o tomto úkonu uvědoměn.

§ 13.

Příslušnost.

(1) Daň spravují místní národní výbory.

(2) Místní příslušnost se řídí podle místa, kde se představení koná, po případě kde se zahajuje.

§ 14.

Kontrola daně. Součinnost.

(1) Pořadatelé podléhají kontrole národních výborů všech stupňů. Kontrolní orgány jsou oprávněny při provádění kontroly účastnit se představení nebo vstupovat do podniku a provádět přitom všechna šetření potřebná ke zjištění skutečností rozhodných pro výši daně a její včasné odvedení.

(2) Orgány veřejné správy a pořadatelé, jakož i osoby zúčastněné na pořádání představení jsou povinny podávat správně a pravdivě všechny údaje a zprávy, které od nich budou požadovat pro účely daně národní výbory.

§ 15.

Určení daně.

Výnos daně je rozpočtovým příjmem místních národních výborů.

§ 16.

Dohled.

(1) Finanční orgány příslušných národních výborů vyššího stupně vykonávají dohled na správu daně.

(2) Nejvyšší vedení a dohled přísluší ministerstvu financí.

§ 17.

Zmocnění. Prováděcí předpisy.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby stanovil odchylný způsob vybírání daně v případech, kde toho vyžadují zájmy hospodářského provádění tohoto zákona.

(2) Předpisy k provádění zákona stanoví ministr financí vyhláškou v Úředním listě nebo jiným vhodným způsobem.

(3) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby upravilo řízení ve věcech této daně.

§ 18.

Přechodné ustanovení.

Povinnosti uložené v § 6 odst. 1 považují se za splněné, jestliže pořadatel ohlásil představení nebo předložil vstupenky k označení (orazítkování) podle dosud platných předpisů do 31. prosince 1952.

§ 19.

Účinnost zákona.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

82.**Zákon**

ze dne 11. prosince 1952

o místních poplatcích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Místní poplatky (dále jen „poplatky“) spravují místní národní výbory jako své rozpočtové příjmy.

§ 2.

(1) Druhy poplatků, které jsou místní národní výbory povinny vybírat, stanoví vláda a předpisy o těchto poplatcích vydá ministr

financí; v nich se upraví také věcné ručení, osvobození od poplatků a úlevy, následky nesplnění poplatkové povinnosti, promlčení, řízení, kontrola a dohled.

(2) Ministr financí může v předpisech o jednotlivém poplatku stanovit, že jej spravují jako svůj rozpočtový příjem okresní nebo krajské národní výbory.

(3) Vláda také stanoví, kdy může upravovat sazby poplatků v dohodě s ministerstvem financí ministerstvů, jehož působnosti se poplatky týkají, anebo kdy podle směrnic těchto ministerstev určí sazby poplatků národní výbory.

(4) Splatné a nezaplacené poplatky se vymáhají správní nebo soudní exekucí.

§ 3.

Národní výbory, které poplatky spravují, mohou

- a) ke zmírnění nebo odstranění tvrdostí snížit nebo prominout poplatek v jednotlivých případech;
- b) povolit splátky nebo lhůtu k zaplacení poplatku, jestliže by neprodleně zaplacení bylo pro poplatníka spojeno s vážnou újmou.

§ 4.

Poplatníci jsou oprávněni a povinni spolupůsobit při kontrole, poskytnout kontrolním orgánům vysvětlení a důkazní prostředky, předložit písemnosti a pomůcky týkající se skutečností rozhodných pro vyměření poplatku a učinit vše, co je k usnadnění a urychlení kontroly potřebné.

§ 5.

(1) Předpisy a opatření upravující věci, na které se vztahuje tento zákon, zůstávají v platnosti, dokud nebudou nahrazeny předpisy vydanými podle tohoto zákona.

(2) Dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí a přírážku ke státnímu poplatku z převodu nemovitostí mezi živými vybírají národní výbory prozatím nadále podle dosavadních předpisů.

§ 6.

Zrušují se

1. ustanovení § 14 zákona č. 152/1950 Sb., o úpravě a bezpečnosti provozu vnitrozemní plavby, a předpisy podle něho vydané;
2. ustanovení § 11 odst. 2 a 3 a § 16 odst. 4 zákona č. 187/1950 Sb., o zdokonalení živočišné výroby, a předpisy podle nich vydané.

§ 7.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

83.

Zákon

ze dne 11. prosince 1952

o rozpočtech národních výborů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Účel zákona.

Aby byl zajištěn další rozvoj místního hospodářství a kultury a aby byla zvýšena odpovědnost národních výborů za účelné a hospodárné vydávání finančních prostředků a za vybírání státních příjmů, buduje se soustava samostatných rozpočtů národních výborů, které jsou součástí státního rozpočtu.

§ 2.

Základní ustanovení.

(1) Každý národní výbor hospodaří podle vlastního rozpočtu.

(2) V rozpočtech národních výborů se soustřeďují a jimi se zajišťují prostředky k plnění úkolů národních výborů jako místních orgánů státní moci a k plnění úkolů jejich výkonných a správních složek a stanoví se vzájemné finanční vztahy národních výborů k podnikům místního průmyslu a komunálního hospodářství.

(3) Rozpočty národních výborů jsou součástí státního rozpočtu.

§ 3.

V ý d a j e.

(1) Národní výbory rozpočtují výdaje potřebné na rozvoj místního průmyslu a komunálního hospodářství, na vzdělání, na zdravotnictví, na plnění jiných úkolů a na vydržování místních orgánů státní moci a jejich výkonných a správních složek. Při tom se řídí státním plánem rozvoje národního hospodářství a programem své ostatní činnosti.

(2) Národní výbory jsou povinny plnit své úkoly co nejúčelněji a nejhospodárněji.

§ 4.

P ř í j m y.

(1) Rozpočtovými příjmy národních výborů jsou:

- a) odvody podniků místního průmyslu a komunálního hospodářství,
- b) daně, o nichž tak stanoví zvláštní předpisy, a místní poplatky,
- c) výnos národního majetku spravovaného národním výborem, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak,
- d) podíly na státních příjmech,
- e) jiné příjmy.

(2) Vláda stanoví nařízením podmínky pro přijetí darů a jiných věnování a pro pořádání sbírek národními výbory.

(3) Národní výbory jsou povinny dbát, aby plně využily svých příjmových zdrojů a aby si opatřovaly nové vhodné příjmové zdroje ve své hospodářské činnosti.

§ 5.

Vztahy podniků místního průmyslu a komunálního hospodářství k rozpočtům národních výborů.

(1) V rozpočtech národních výborů se určí ve shodě se státním plánem rozvoje národního hospodářství části zisků, přebytky vlastních oběžných prostředků a jiné odvody podniků místního průmyslu a komunálního hospodářství a dále přiděly těmto podnikům na financování investic, na zvýšení vlastních oběžných prostředků, na plánovanou úhradu nákladů a na ostatní plánované úkoly. O těchto vztazích platí zvláštní předpisy.

(2) Národní výbory jsou povinny dbát o to, aby rozvíjely a rozšiřovaly svou hospodářskou základnu; pečují, aby podniky místního průmyslu a komunálního hospodářství, opatřující náležitě potřeby obyvatelstva a poskytující všestranně místní služby, vytvořily plánovitým rozvíjením své hospodářské činnosti, snižováním vlastních nákladů a odkrýváním a využíváním skrytých rezerv bezpečný a spolehlivý zdroj rozpočtových příjmů národních výborů.

§ 6.

Vyrovnanost rozpočtu.

(1) Rozpočet národního výboru musí být vyrovnan.

(2) Rozpočtový zákon stanoví každoročně podíly na státních příjmech pro rozpočty krajů, krajské národní výbory stanoví podíly pro rozpočty okresů a okresní národní výbory stanoví podíly pro rozpočty místních národních výborů.

(3) Podíly na státních příjmech jsou národním výborům poukazovány v poměru, jak byly tyto příjmy v jejich obvodech vybrány.

§ 7.

Sestavování rozpočtů.

(1) Rozpočty národních výborů se sestavují na stejné rozpočtové období jako státní rozpočet.

(2) Skladba rozpočtů národních výborů je v souladu se skladbou státního rozpočtu.

(3) Vláda stanoví zásady pro sestavení rozpočtů národních výborů, pro jejich vyrovnavání a pro jejich zařazení do státního rozpočtu.

(4) Vláda stanoví nařízením, jak národní výbory projednávají rozpočty a jak se na nich usnášejí.

§ 8.

Plnění rozpočtů národních výborů.

(1) Národní výbory hospodaří podle svých rozpočtů; při tom se řídí ustanoveními rozpočtového zákona, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy platnými pro

hospodaření v jednotlivých oborech jejich činnosti.

(2) Nový úkol, na nějž není v rozpočtu národního výboru pamatováno, může být národním výboru uložen jen vládou nebo z jejího pověření; přitom učiní vláda opatření k zajištění tohoto úkolu.

(3) Vláda upraví odvod přebytků hospodaření národních výborů.

(4) Vláda určí, ve kterých případech a jak smí národní výbor hospodařit mimorozpočtovými prostředky.

(5) Ministerstvo financí upraví směrnici poukazovací právo, pokladní službu, platební styk a kontrolu plnění rozpočtů národních výborů.

§ 9.

Doplňkový dílčí rozpočet.

(1) Jestliže národní výbor dosáhl nebo určitě dosáhne vyšších příjmů, než stanovil jeho rozpočet, nebo uspořil-li na rozpočtováných výdajích, při čemž plnění všech jeho plánovaných úkolů je zajištěno, může sestavit doplňkový dílčí rozpočet. V doplňkovém dílčím rozpočtu mohou být rozpočtovány jen výdaje na kulturu a na sociální a zdravotní opatření.

(2) Doplňkový dílčí rozpočet musí být vyrovnan.

(3) Doplňkový dílčí rozpočet schvaluje národní výbor vyššího stupně, doplňkový dílčí rozpočet krajského národního výboru schvaluje vláda; jinak platí o projednávání a usnášení doplňkových dílčích rozpočtů ustanovení § 7 odst. 4.

(4) Výdaje podle doplňkového dílčího rozpočtu nelze činit dříve než ve druhé polovině rozpočtového období.

(5) Podrobnosti upraví ministr financí.

§ 10.

Půjčky a záruky.

(1) Národní výbory nemohou uzavírat půjčky.

(2) Národní výbory se mohou zaručovat jen za závazky podřízených podniků a jen do výše úměrné svým příjmům z hospodářské činnosti; podrobnosti upraví vláda. Za jiné

závazky se mohou národní výbory zaručovat jen podle zvláštních předpisů.

§ 11.

Účetní evidence.

Národní výbory vedou účetní evidenci o vlastním hospodaření a řídí, organisují a kontrolují účetní evidenci podřízených účetních jednotek. Na splnění této povinnosti lze vázat vyplácení podílů na státních příjmech.

§ 12.

Dohled.

Dohled na plnění rozpočtů národních výborů vykonávají národní výbory vyššího stupně a ministerstvo financí, ve svém oboru působnosti též věcně příslušné ústřední úřady.

§ 13.

Zrušovací ustanovení.

Zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, se zrušuje. Vládní nařízení č. 90/1950 Sb., o správě národního majetku národními výbory, zůstává v platnosti; vláda je může nařízením zrušit.

§ 14.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede jej ministr financí a ostatní členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Kyselý v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dvořák v. r.

Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kopecký v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Pospíšil A. v. r.

Pospíšil J. v. r.

Ing. Půčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Šlechta v. r.

